

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2025/26:MJU18

Förbättrat genomförande av UTP- direktivets förbud mot sena annulleringar

---

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändring i lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter. Förslaget syftar till att säkerställa ett korrekt genomförande av det s.k. UTP-direktivet. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juni 2026.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:135 Förbättrat genomförande av UTP-direktivets förbud mot sena annulleringar.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Förbättrat genomförande av UTP-direktivet.....	5
Utskottets ställningstagande.....	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förbättrat genomförande av UTP-direktivet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:135.

Stockholm den 31 mars 2026

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Emma Nohrén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Nohrén (MP), Kjell-Arne Ottosson (KD), Martin Kinnunen (SD), John Widegren (M), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Helena Storckenfeldt (M), Tomas Kronståhl (S), Mattias Eriksson Falk (SD), Jytte Guteland (S), Kajsa Fredholm (V), Stina Larsson (C), Victoria Tiblom (SD), Elin Nilsson (L), Chris Dahlqvist (SD), Joanna Lewerentz (M) och Aida Birinxhiku (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:135 Förbättrat genomförande av UTP-direktivets förbud mot sena annulleringar.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Inga motioner har väckts med anledning av förslaget.

Utskottets överväganden

Förbättrat genomförande av UTP-direktivet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Bakgrund

Lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter, förkortad LOH, trädde i kraft den 1 november 2021. Lagen genomför direktiv (EU) 2019/633 om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan (nedan UTP-direktivet, där UTP står för unfair trading practices).

Enligt 5 § första stycket 2 LOH är det förbjudet för en köpare av jordbruks- och livsmedelsprodukter att annullera en order med kortare varsel än 30 dagar, om inte något annat följer av föreskrifter som meddelats med stöd av 10 §. Bestämmelsen genomför artikel 3.1 första stycket b i UTP-direktivet.

Kommissionen har framfört invändningar mot det svenska genomförandet av direktivets förbud mot sena annulleringar. Artikeln innebär inte bara att annulleringar ska vara förbjudna om de sker med kortare varsel än 30 dagar, eller den kortare tid som föreskrivits, utan annulleringar ska även vara förbjudna om de sker med längre varsel än så, om leverantören inte rimligen kan förväntas hitta något annat sätt att få avsättning för eller använda de aktuella produkterna.

Inom Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har promemorian Förbättrat genomförande av UTP-direktivets förbud mot sena annulleringar tagits fram. Promemorian har remissbehandlats.

Propositionen

Regeringen föreslår att reglerna om förbud mot sena annulleringar vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter ska justeras. Det nuvarande förbudet mot att annullera en order med kortare varsel än 30 dagar, eller den kortare tid som följer av föreskrifter, ska kompletteras med en ny bestämmelse som klargör att även annulleringar som sker med längre varsel än så är förbjudna om leverantören inte rimligen kan förväntas hitta något alternativt sätt att få avsättning för eller använda produkterna i fråga. Den föreslagna lagändringen syftar till att säkerställa att UTP-direktivet genomförs fullt ut i svensk rätt.

Regeringen föreslår att lagändringen ska träda i kraft den 1 juni 2026 och bedömer att det inte bör införas några övergångsbestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts något alternativt förslag med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som framförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag. Utskottet tillstyrker således propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:135 Förbättrat genomförande av UTP-direktivets förbud mot sena annulleringar:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(2021:579) om förbud mot otillbörliga
handelsmetoder vid köp av jordbruks-
och livsmedelsprodukter

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

5 §

Följande metoder som tillämpas av en köpare av jordbruks- och livsmedelsprodukter är förbjudna:

1. att betala senare än 30 dagar efter den tidpunkt som anges i 6 eller 7 §,
2. att annullera en order med kortare varsel än 30 dagar, *om inte något annat följer av föreskrifter som meddelats med stöd av 10 §,*

2. att annullera en order med kortare varsel än 30 dagar, *eller den kortare tid som följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av*

10 §,
3. att, *i andra fall än de som anges i 2, annullera en order med så kort varsel att leverantören inte rimligen kan förväntas hitta något alternativt sätt att få avsättning för eller använda produkterna i fråga,*

3. att ensidigt genomdriva en ändring av villkoren i ett avtal i fråga om intervall, metod, plats, tid eller volym för en leverans, kvalitetskrav, betalning eller pris,

4. att ensidigt genomdriva en ändring av villkoren i ett avtal i fråga om intervall, metod, plats, tid eller volym för en leverans, kvalitetskrav, betalning eller pris,

4. att ensidigt genomdriva en ändring av villkoren i ett avtal i fråga om de tjänster som anges i 12 § första stycket 3–5 eller andra stycket,

5. att ensidigt genomdriva en ändring av villkoren i ett avtal i fråga om de tjänster som anges i 12 § första stycket 3–5 eller andra stycket,

5. att kräva betalning av leverantören för sådant som inte är kopplat till leverantörens försäljning,

6. att kräva betalning av leverantören för sådant som inte är kopplat till leverantörens försäljning,

6. att begära att leverantören ska betala kostnaderna för försämring som sker eller förlust som uppkommer i köparens lokaler eller efter det att den köprättsliga risken har övergått till köparen, när sådan försämring eller förlust inte beror på leverantörens försumlighet eller fel,

7. att begära att leverantören ska betala kostnaderna för försämring som sker eller förlust som uppkommer i köparens lokaler eller efter det att den köprättsliga risken har övergått till köparen, när sådan försämring eller förlust inte beror på leverantörens försumlighet eller fel,

7. att inte tillmötesgå leverantörens begäran att få en skriftlig bekräftelse av villkoren i ett avtal,

8. att vidta eller hota med att vidta kommersiella repressalier mot en leverantör som utövar sina avtalsenliga eller juridiska rättigheter, och

9. att kräva ersättning av leverantören för kostnaden för att hantera klagomål från kunder i samband med försäljningen av leverantörens jordbruks- och livsmedelsprodukter när det inte förekommit försumlighet eller fel från leverantörens sida.

Bestämmelser om obehöriga angrepp på företagshemligheter finns i lagen (2018:558) om företagshemligheter.

8. att inte tillmötesgå leverantörens begäran att få en skriftlig bekräftelse av villkoren i ett avtal,

9. att vidta eller hota med att vidta kommersiella repressalier mot en leverantör som utövar sina avtalsenliga eller juridiska rättigheter, och

10. att kräva ersättning av leverantören för kostnaden för att hantera klagomål från kunder i samband med försäljningen av leverantörens jordbruks- och livsmedelsprodukter när det inte förekommit försumlighet eller fel från leverantörens sida.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.